



TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2022-0000637191

Datum
21 november 2022

Opgesteld door
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Samengewerkt met
CZW, RVB, DenB

Bijlage(n)
2

Aan Minister voor VRO
Van Directie Ruimte en Leefomgeving

nota

0. Nota M EK-vragen hyperscale datacentra

Aanleiding

Het ontwerpbesluit met instructieregels over hyperscale datacentra is in het kader van de wetgevingsprocedure aan de Tweede en Eerste Kamer voorgehangen. Op 26 september 2022 heeft u een brief gestuurd aan de Eerste Kamercommissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving, waarin een aantal vragen van de leden van de fracties GroenLinks en Partij voor de Dieren zijn beantwoord over hyperscale datacentra en Zeewolde. Naar aanleiding van deze brief is er door het lid Nicolai (PvdD) een aantal vervolgvragen gesteld. Daarbij hebben de leden van de fractie van 50 PLUS zich aangesloten. Middels bijgevoegde brief geeft u antwoord op de gestelde vragen.

Geadviseerd besluit

- Akkoord geven op het versturen van bijgevoegde brief waarin u antwoord geeft op de gestelde vragen van de Eerste Kamerfractie van de Partij voor de Dieren.
- Ondertekenen van de aanbiedingsbrief.

Kern

De vragen van het lid Nicolai (PvdD) gaan over het bestemmingsplan van de gemeente Zeewolde dat de vestiging van een hyperscale datacentrum mogelijk maakt ten behoeve van het (reeds verlopen) initiatief van Meta om aldaar een hyperscale datacentrum te realiseren. In de vragen wordt de focus gelegd op de inzet van publiekrechtelijke bevoegdheden om het bestemmingsplan van de gemeente Zeewolde (waarin wordt voorzien in de mogelijkheid tot de vestiging van een hyperscale datacentrum) te blokkeren. Hierover is ook een motie aangenomen in de Eerste Kamer (motie Koffeman c.s., zie bijlage 2). In uw brief van 13 juni 2022 heeft u de Kamer geïnformeerd dat de instrumenten uit de Wet ruimtelijke ordening en de Gemeentewet niet kunnen worden ingezet (zie bijlage 3).

In de voorgestelde beantwoording wordt het volgende aangegeven:

- Schorsing vooruitlopend op vernietiging door de Kroon is niet aan de orde omdat het aan gronden ontbreekt om tot vernietiging over te (kunnen) gaan.
- Strijd met het recht is niet aan de orde en strijd met het algemeen belang geeft een zware motiveringsplicht. Aangegeven moet worden wat de aard van het algemene belang is en waarom het algemene belang in dat specifieke geval uitgaat boven de belangen die het gemeentelijk bestuursorgaan met zijn besluit beoogt te dienen.
- Rijksbeleid kan een reden vormen voor vernietiging wegens strijd met het algemeen belang, maar in dit geval was er op het moment dat de

gemeenteraad van Zeewolde het bestemmingsplan vaststelde, waarmee de vestiging van een hyperscale datacentrum mogelijk werd gemaakt, geen helder Rijksbeleid waardoor onvoldoende grondslag was om in te grijpen op de constitutioneel verankerde vrijheid van gemeenten om de belangen te dienen die aan hen zijn toevertrouwd.

- Uit informatie van het RVB blijkt dat Meta de vergunningaanvraag voor het initiatief heeft laten verlopen, waarmee het concrete plan voor de realisatie van het hyperscale datacentrum in Zeewolde niet meer aan de orde is. Uit informatie van het RVB blijkt dat aanvullende gegevens voor de vergunningaanvraag niet meer zijn aangeleverd en er nog een beroepsprocedure loopt tegen het vastgestelde bestemmingsplan.
- Met de vastgestelde voorbereidingsbesluiten en de aankomende AMvB wordt de mogelijkheid voor een nieuw initiatief tot de vestiging van een nieuw hyperscale datacentrum op de locatie in Zeewolde onmogelijk gemaakt. Gemeenten buiten de uitzonderingsgebieden dienen hun bestemmingsplannen op termijn aan te passen zodat de vestiging van een hyperscale datacentrum niet meer mogelijk is. Zeewolde valt buiten de uitzonderingsgebieden.
- Schorsing of vernietiging is pas aan de orde als de gemeente nieuwe besluiten neemt en in strijd handelt met de nieuwe regels of het nieuwe beleid voor de vestiging van hyperscale datacentra.

Onze referentie
2022-0000637191
Datum
21 november 2022

In vraag 3 wordt verzocht om het advies van de Landsadvocaat (LA), dat in het kader van Zeewolde is gevraagd, te delen. In de beantwoording geeft u aan dat alleen algemene juridische beleidsadviezen van de Landsadvocaat kunnen worden verstrekt aan de Kamer. Hiervan is bij de voorliggende adviezen geen sprake. Omdat de adviezen zien op de concrete rechtspositie van de Staat, kunnen de adviezen niet worden verstrekt vanwege risico's voor de procespositie van de Staat. Door de beantwoording van deze en eerdere Kamervragen waarin de adviezen beknopt worden samengevat, geeft u de Kamer zo veel mogelijk inzicht in de strekking van de adviezen. Deze lijn is zo afgestemd met CZW.

Toelichting

Deze tweede set vragen is gesteld in het kader van de voorhang van het ontwerpbesluit met instructieregels over hyperscale datacentra bij de Tweede en Eerste Kamer.

Op 23 juni 2022 heeft u in dat kader een commissiedebat gevoerd over datacentra met de Tweede Kamercommissie voor Economische Zaken en Klimaat. Naar aanleiding van dit debat is er in het tweeminutendebat van 27 september 2022 een aantal moties ingediend over aanvullende eisen bij de vestiging van datacentra (in het algemeen). De aangenomen moties worden meegenomen in het programma GRIP en aanscherping NOVI. In het programma GRIP wordt een afweegkader opgesteld voor grootschalige bedrijfsvestigingen (>5ha), waaronder datacentra. In het afweegkader wordt, onder meer, energie, water en bodem sturend en locatie opgenomen. Daarnaast wordt in de aangescherpte NOVI meer richtinggevend beleid op datacentra gemaakt. De aangenomen moties leiden niet tot aanpassing van het ontwerpbesluit. In de Tweede Kamer is de voorhang van het ontwerpbesluit daarmee afgerond.

Op 12 juli 2022 hebben de Eerste Kamerfracties van GroenLinks en de Partij voor de Dieren in het kader van de voorhang vragen gesteld over beleid rondom (hyperscale) datacentra en de gang van zaken rond het initiatief van Meta in Zeewolde. Deze heeft u beantwoord op 26 september 2022.

Politieke context

In de Eerste en Tweede Kamer zijn meermaals vragen gesteld over de wenselijkheid van hyperscale datacentra in het algemeen en de gang van zaken rondom het (ingetrokken) initiatief van Meta om in de gemeente Zeewolde een

hyperscale datacentrum te realiseren. Vanuit de Partij voor de Dieren zijn vaker vragen gesteld die gaan over (meer) inzet van juridisch instrumentarium om het bestemmingsplan van de gemeente Zeewolde, dat voorziet in de mogelijkheid tot vestiging van een hyperscale datacentrum, te schorsen of vernietigen.

Onze referentie
2022-0000637191
Datum
21 november 2022

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De contactgegevens van de betrokken medewerkers zijn in de openbare versie van deze nota onleesbaar gemaakt.

Bijlagen

| Volgnummer | Naam | Informatie |
|-------------------|--|-------------------|
| 1 | 1. Kamerbrief (Brief beantwoording nadere vragen over hyperscale datacentra) | Ter ondertekening |
| 2 | 2. Bijlage 1 (27-10-22 Brief IWO aan min voor VRO nadere vragen hyperscale datacentra) | Ter informatie |
| 3 | 3. Bijlage 2 (Motie Koffeman maart 2022) | Ter informatie |
| 4 | 4. Bijlage 3 (Kamerbrief beantwoording moties Koffeman) | Ter informatie |